

INTENZÍV SZÜLŐSÉG

A SZÜLŐK ÉS KAMASZOK KÖZÖSEN TÖLTÖTT IDEJÉVEL ÉS A TECHNOLÓGIAHASZNÁLAT MEDIÁCIÓJÁVAL KAPCSOLATOS PERSPEKTÍVÁK²

<https://doi.org/10.18030/socio.hu.2023.3.96>

1. KUTATÁSI ELŐZMÉNYEK ÉS A TÉMA INDOKLÁSA

1.1. Kutatási probléma

A szülők és a gyerekek közösen töltött ideje ugyan növekvő tendenciát mutat (Bianchi 2011), a szülők aggodalma mégis erősödik azzal kapcsolatban, hogy elegendő időt fordítanak-e a gyermekeikre (Milkie et al. 2004, Nomaguchi et al. 2005, Roxburgh 2006). Ezenkívül egyre több kutatás vizsgálja a szülői stresszt, valamint a szülői szerep és a mentális egészség közötti összefüggéseket (pl. Ruppner et al. 2019, Rizzo et al. 2013, Nomaguchi–Milkie 2020). A „szülői paradoxon” koncepció a szülőséggel kapcsolatos pozitív elvárások és azon empirikus eredmények közötti eltérést írja le, ami a szülőség és a mentális egészség közötti negatív irányú összefüggésre mutat rá (Rizzo et al. 2013, Nomaguchi–Milkie 2020). Az elmúlt évtized kutatásai azt mutatják, hogy a csecsemők és kisgyermekek szülei jobb mentális egészségről számolnak be, mint az idősebb gyerekek – különösen a tinédzserek – szülei (Luthar–Ciciolla 2016, Meier et al. 2018).

Ezzel összefüggésben a szülőséggel kapcsolatos kulturális elvárások és tapasztalatok is nagymértékben megváltoztak az elmúlt néhány évtizedben a nyugati társadalmakban, ami a modern szülői kultúra kialakulását eredményezte (Hays 1996, Nelson 2010, Furedi 2001). Sharon Hays (1996) vezette be és írta le az intenzív anyaság koncepcióját, amely azt állítja, hogy az anyaság erőforrás-igényessé vált: az anyáknak sok időt, pénzt és energiát kell fordítaniuk a gyermekeikre, hogy biztosítsák megfelelő fejlődésüket. Továbbá a növekvő kockázattudat is hozzájárult a szülőség változásaihoz (Furedi 2001). Ezért a szülői monitorozás és felügyelet is fontos elemévé vált a modern szülői ideálnak. Következésképpen ezek a változások elsősorban a szülőség intenzifikációját – nevezetesen a szülői szerep kiterjesztését és társadalmi inflációját – jelentik (Furedi 2001). Míg ezek a szülői kulturális modellek először az Egyesült Államokban és az Egyesült Királyságban jelentek meg, az utóbbi években ezeken az országokon túl is elterjedtek (Dermott–Pomati 2016; Gauthier et al. 2021).

A minőségi idő koncepciója – mint az egyik szülői erőforrás – nagyon fontos aspektusa lett az új szülői ideálnak (Snyder 2007, StGeorge–Fletcher 2012). Egyre nagyobb tudományos vita van arról, hogy a gyerekek kognitív és főleg mentális fejlődésének szempontjából a közösen töltött idő mennyisége vagy a tevékenységek minősége számítanak-e inkább (Hsin–Felfe 2014). Ugyanakkor, a minőségi idő koncepciója homályos,

¹ HUN-REN Corvinus Társadalomepidemiológiai Kutatócsoport.

² Budapesti Corvinus Egyetem, Szociológia és Kommunikációtudomány Doktori Iskola, 2022.

Témavezetők: Nagy Beáta, Király Gábor.

A teljes disszertáció angol nyelven elérhető: http://phd.lib.uni-corvinus.hu/1229/1/Kutrovatz_Kitti_den.pdf

és kevés empirikus ismeret áll rendelkezésünkre ebben a kérdésben (Craig et al. 2014). Továbbá, a szülők növekvő időnyomása befolyásolhatja a közösen töltött idő mennyiségét és a szülői bevonódás mértékét is (Kutrovátz 2017).

Emellett jelentős dilemmává vált, hogy a szülők hogyan navigálják a kamaszok technológiahasználatát. A technikai eszközök használata új képességek és tudások megszerzését teszik lehetővé, melyek növelhetik a gyerekek kognitív eredményességét (Camerini et al. 2018). Másrészt, a szórakozással és közösségi médiával töltött képernyőidő az olyan fejlesztő tevékenységekre szánt időt veszik el (time-displacement megközelítés, Putnam 1995), mint az iskolai feladatok, a magánórák vagy az iskolán kívüli tevékenységek (Camerini et al. 2018). Következésképpen, növekvő érdeklődés övezi a gyerekek technológiahasználatával kapcsolatos szülői mediációs stratégiákat a közbeszédben és a tudományos diskurzusban. A szülői mediáció azokat a kommunikációs és viselkedési stratégiákat jelenti, melyeket a szülők a gyerekek képernyő- és internethasználatának befolyásolására használnak (Clark 2011, Livingstone et al. 2011). Ezért a kamaszok technológiahasználatának mediálása az intenzív szülőség keretrendszerében is releváns téma.

A legtöbb szülőséggel foglalkozó kutatás a kisgyerekkorra fókuszál, eredményeik a kisgyerekkor fontosságát hangsúlyozzák (Waldfoegel 2016, Milkie et al. 2015, Bianchi–Robinson 1997, Fomby–Musick 2018, Gracia–García-Román 2018). Ugyanakkor, a legújabb eredmények az USA-ból azt mutatják, hogy a szülőkkel töltött közös idő az idősebb gyerekek számára még fontosabb lehet, mint a fiatalabbaknak (Milkie et al. 2015:358). Továbbá, fontos kiemelni, hogy a szülőkkel töltött idő mennyiségének növekedése elsősorban a csecsemőket és a kisgyermeket érinti, míg a hét évnél idősebbek esetében csökkenés mutatkozott a szülőkkel töltött közös tevékenységekre fordított idő tekintetében (Harcza 2014).

Ezenfelül, az empirikus kutatások azt mutatják, hogy a szórakoztató technológiák használata – mint például a videójátékok és egyéb tartalmak vásárlása – jelentős szerepet játszik a tinédzserek életében (Gardner–Davis 2013, Pew Research Centre 2018). Következésképpen, a kutatás a kiskamaszokra – 12 és 16 év közöttiekre – és szüleikre fókuszál.

1.2. EMPIRIKUS ELŐZMÉNYEK ÉS A KUTATÁSI KÉRDÉSEK

A kutatás célja annak a feltárása volt, hogy *a modern szülőség hogyan alakítja a közös idővel kapcsolatos percepciókat és a gyerekek technológiahasználatával kapcsolatos szülői mediációs stratégiákat*. A dolgozat azt mutatja be, hogy milyen szerepet játszanak a fenti szülői gyakorlatok a mai szülőségben.

A disszertáció a szülőkkel töltött idő különböző aspektusaira – kvantitatív és kvalitatív –, valamint a családtagok szubjektív percepcióira fókuszál. Egyrészt, a növekvő időnyomás negatívan befolyásolhatja a közösen töltött időt (Bianchi et al. 2006, Roxburgh 2006, Ruppner et al. 2019), ezért a kutatás a szülői idő hajszoaltságát és fókuszáltságát vizsgálta. Másrészt, a szülői determinizmushoz – miszerint a szülőségnek az a célja, hogy a gyerekek készségeit és képességeit fejlesszék annak érdekében, hogy a gyerekek későbbi eredményességét biztosítsák (Faircloth 2014, Lareau 2003, Nomaguchi–Milkie 2020) – kapcsolódóan a kognitív fejlesztésnek és a látókör-szélesítésnek nagy jelentősége van a kamasz korban. Ezért a kutatás azokra a tevékenységekre fókuszált, melyek relevánsak ebből a szempontból: a kutatás a közösen töltött idő két elemét, a *tartalmas (enrichment) időtöltést* és a *fókuszált időt* vizsgálta.

A szülői mediációs stratégiákat illetően Steinfeld (2021) amellett érvelt, hogy a korlátozó és aktív mediációs stratégiák együttes alkalmazása járul hozzá leginkább ahhoz, hogy ezen a területen a kamaszok későbbi

önszabályozását kialakítsa. A korlátozás az eszközhöz és a tartalomhoz való hozzáférésre és a közösségi média használatára vonatkozik, olyan szabályokat jelent, melyek kijelölik: hogyan, mikor és mire lehet használni a különböző eszközöket. Az aktív mediáció – amely gyakran együttjár a közös használattal – ezzel szemben azt a célt szolgálja, hogy a gyerekeket helyes technológiahasználatra tanítsa a tartalommal és a hozzáféréssel kapcsolatos tárgyalásokon, értelmezéseken és megbeszéléseken keresztül (Kutrovátz et al. 2018). Az intenzív szülői ideállal kapcsolatban a korlátozó stratégia kifejezetten hatékony lehet abban, hogy a képernyőidőt és így a használatból eredő kockázatokat csökkentse (Naab 2018). Ezzel szemben, az aktív mediáció elősegítheti a speciális készségek és tudások megszerzését, melyek hozzájárulhatnak a gyerekek jobb online viselkedésének kialakulásához és a digitális írástudásuk erősödéséhez.

Következésképpen, a disszertáció azt mutatja be, hogy a szülővel töltött idő és a technológiahasználattal kapcsolatos szülői stratégiák eltérő formái hogyan befolyásolják a szülőség szubjektív értékelését. Továbbá, a kutatás feltárta, hogyan tekintenek a szülők a közös időre, mennyire tudatosan mediálják gyerekeik technológiahasználatát, és milyen szándékok vezérlik ezeket a gyakorlatokat. Ezeknek a tényezőknek a megismerése segíthet megérteni a mai szülőség fontos jellemzőit, és a gyakorlatai mögött meghúzódó mechanizmusokat Magyarországon. Ennek vizsgálatára irányult az első kutatási kérdés:

RQ1: Mi határozza meg a szülőség szubjektív értékelését? Hogyan érzékelik a szülők a közösen töltött idő és a technológiahasználat mediálásának intenzív gyakorlatait?

Az intenzív szülőséggel kapcsolatos elvárások az anyákat és apákat hasonlóan érintik, de a feladatok ellátása egyenlőtlen maradt, a szülői gyakorlatok a nemek szerint egyenlőtlenül oszlanak el, és több stresszt és frusztrációt okoznak a nőknek, mint a férfiaknak (Ishizuka 2019, Faircloth 2014). Ezenkívül, a szülőséggel járó időnyomás nem csökken a gyerekek növekedésével (Ruppanner et al. 2019). Ugyanakkor, amíg a szülőséghez kapcsolódó elvárások a középosztálybeli normákhoz igazodnak (Dermott–Pomati 2016), egyre több kutatás számol be arról, hogy az intenzív szülői ideál alacsonyabb társadalmi osztályokban is jelen van, bár a szülőség gyakorlatainak a különböző társadalmi csoportokban eltérőek a formái (Nomaguchi–Milkie 2020).

A szülői mediációval kapcsolatban a fentiekhez hasonló mintázatokról számolnak be a korábbi kutatások. Ezek szerint az anyák gyakrabban alkalmaznak valamilyen stratégiát a gyerekek képernyőhasználatának befolyásolására, mint az apák (Symons et al. 2017), és a magasabb iskolai végzettséggel rendelkező szülők is gyakrabban mediálják a technológiahasználatot. Hasonlóképpen, a szülők digitális készségei is meghatározóak ebben a tekintetben, és ez a tényező jelentősen összefügg a szülő társadalmi státuszával (de Almeida et al. 2012, Barbovski et al. 2015).

A szülői gyakorlatok kutatása hozzájárulhat a szülőséghez kapcsolódó társadalmi elvárások mélyebb megértéséhez, ami eltérő lehet a nemek és a társadalmi rétegződés szerint. Ezért a szülőség dimenzióinak vizsgálata fontos szerepet játszhat abban, hogy megértsük az egyenlőtlenségek fennmaradásának és növekedésének a mechanizmusait. Következésképpen a második kutatási kérdés arra irányul, hogy a szülők neme, társadalmi-gazdasági státusza és a szülőség vizsgált gyakorlatai közötti összefüggéseket feltárja, ezáltal a szülőség egyenlőtlenségeire fókuszáljon:

RQ2: Hogyan befolyásolja a szülők neme és társadalmi-gazdasági státusa a szülőség szubjektív értékelését? Milyen nemi és társadalmi-gazdasági különbségek találhatóak a szülővel töltött idő percepcióiban és a mediációs stratégiák mintázataiban?

A családi dinamikákat vizsgáló kutatások tipikusan a szülőkre fókuszáltak és kevésbé a gyerekek perspektívájának feltérképezésére (Milkie et al. 2010, Kremer-Sadlik–Paugh 2007, Christensen 2002). Ugyanakkor, a gyerekeket vizsgáló kevés számú kutatás ellentmondásos eredményekre jutott. Ezek megerősítik, hogy az együtt töltött idő minőségének dimenzióját a családtagok szubjektív értékelése határozza meg (Galinsky 1999, StGeorge–Fletcher 2012). Néhány kutatás rámutatott arra, hogy a gyerekek a rutintevékenységeket, mint például a közös tévézés vagy közös vacsora, tartják igazán fontosnak (McKee et al. 2003, Näsman 2003). Galinsky (1999) pedig arról számolt be, hogy a szülők és gyerekek eltérően értékelik a közösen töltött időt.

A dolgozat megvizsgálja és összehasonlítja a kettőt, a szülők és a gyerekek szubjektív percepcióit, elégedettségét és véleményét a közösen eltöltött idővel kapcsolatban. Az utolsó kutatási kérdés a tinédzserek percepcióira fókuszál; a szülőség minőségére gyakorolt hatásait hasonlítja össze a szülők és a gyerekek válaszainak alapján:

RQ3: Mennyiben térnek el a szülők és a gyerekek közös idővel kapcsolatos percepciói a szülőség szubjektív értékelésének meghatározásában? Melyik szülői időt értékeli leginkább a kamaszok?

2. KUTATÁSI MÓDSZEREK

2.1. Kutatási dizájn és adatok

A jelen vizsgálat egy tágabb kutatási projekt³ része volt, amely elsősorban a szülők és kamasz gyermekeik (12–16 év) közösen eltöltött idejével és a technológiahasználat szülői mediálásával kapcsolatos percepcióira fókuszált Magyarországon.

A projekt kevert módszertant alkalmazott: az országos reprezentatív kérdőív adatait – melyek kapcsolt szülő-gyerekek válaszokat tartalmaztak – félig strukturált, szintén kapcsolt interjúk egészítették ki. A kevert módszertani kutatási dizájn egy elméleti keretrendszerbe integrálja és kapcsolja össze a kvantitatív és kvalitatív adatokat, az eltérő megközelítéseket és kutatási pozíciókat (Creswell–Plano Clark 2007). Ez a kutatási megközelítés lehetővé teszi, hogy a kvantitatív módszertanok általánosíthatósága és magyarázó jellege, illetve a kvalitatív módszerek feltáró céljai együtt érvényesülhessenek (Hesse-Biber 2010). Jelen kutatás egymásra épülő magyarázó kutatási dizájnt alkalmazott, melyben a kvantitatív rész dominált.

A *survey* adatok 2017 novemberében 1000 magyar háztartásban kerültek felvételre F2F CAPI módszerrel. A kutatás célja az volt, hogy a tinédzserek és szüleik közösen töltött idővel kapcsolatos percepcióit, a kamaszok technológiahasználatát, képernyőidejét, a szülőséget, a jóllétet és a szülők munka-magánélet egyensúlyát feltárja. A 12 és 16 év közötti kamaszok és családjaik random mintavételi módszerrel kerültek kiválasztásra, az országos minta a háztartások szintjén a magyar régiók és a településtípusok (Budapest, megyeszékhely, város és község) szerint reprezentatív. Egyéni szinten a minta a célcsoport családait reprezentálja a gyerekek kora és neme szerint. Az apák tekintetében 40%-os kvótát alkalmaztunk.

A kvalitatív szakasz megtervezéséhez a *survey* adatok elsődleges eredményei szolgáltak alapul. Ezek szerint a szülőkkel töltött idő és a mediációs stratégiák mintázatai nagymértékben eltérnek a szülők társadalmi és gazdasági státusza és neme szerint. Ezért ez a két jellemző volt a legfontosabb tényező – a gyerekek kora mellett – a kvalitatív adatgyűjtés célcsoportjának meghatározásában, hogy a különbségeket alaposabban

³ A projektet a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Alap támogatta (Versenyfutas az idővel, NKFIH K120086; Kutatásvezető: Nagy Beáta).

feltárhassuk. A státusváltozók közül a szülők iskolai végzettségét választottuk, mert ez volt a legkönnyebben elérhető adat az interjúalanyokról. Következésképpen, a szülők iskolai végzettsége szerint két csoport összehasonlítása volt a cél, minél több válaszadó apa bevonásával. A kvantitatív adatgyűjtéshez hasonlóan a kvalitatív minta is szülő-gyerek párokra épült, 12–16 év közötti kamaszokat vontunk be a kutatásba. Végül 2019 első felében 29 családban készítettem interjúkat. Mivel a kutatás az aktív munkaerőpiaci státusú szülőkre fókuszált, így öt szülői interjút kizártam az elemzésből, és 24-et elemeztem. A szülők átlagéletkora 46 év volt, az anyák felülreprezentáltak (17). A legtöbb család (18) a fővárosban élt; mások Budapest környékén. A legtöbb szülő jónak ítélte meg a háztartásuk anyagi helyzetét, öt egyszülős család szerepelt a mintában.

Habár a szülők iskolai végzettség szerinti megoszlása kiegyensúlyozott volt, az inaktív munkaerőpiaci státus miatt főként az alacsonyabb iskolai végzettségűeket kellett kizárni. Továbbá, mivel a fehérgallérosok és a vállalkozók felülreprezentáltak voltak a kvalitatív mintában, az iskolai végzettség végül nem ragadta meg igazán a válaszadók társadalmi helyzetét. Így az elemzés során az iskolai végzettség mellett a foglalkozás típusát is figyelembe vettük a két eltérő társadalmi-gazdasági csoport meghatározásánál. Következésképpen, a magas státusúak közé tartoztak a fehérgallérosok, a menedzserek és a szellemi munkát végző vállalkozók, akiknek legnagyobb része felsőfokú végzettséggel rendelkezett (n=17). Az alacsony státusú csoportot (n=7) a kékgalléros szülők és egy középfokú végzettséggel rendelkező vállalkozó alkották.

2.2. Elemzési stratégiák

A vizsgálat kvantitatív részében kétváltozós elemzéseket alkalmaztam a főbb szociodemográfiai mintázatok feltárására. Ezután többváltozós bináris logisztikus regressziós modellekkel elemeztem, hogy az idő különböző aspektusai és a szülői mediálás különböző formái hogyan befolyásolják a szülőség szubjektív értékelését, milyen nemi és társadalmi-gazdasági különbségek vannak a hatásokban, és hogyan térnek el a szülők és a gyerekek percepcióinak hatásai. A társadalmi-gazdasági státust illetően szintén két csoportot hasonlítottam össze: az elemzésben a fehérgallérosokat és vállalkozókat magas státusúaknak, míg a kékgallérosokat alacsony státusúaknak tekintettem. A többváltozós modellekben az átlagos marginális hatást becsültem meg, hogy a különböző változók hatásnagyságát össze lehessen vetni (Bartus 2005).

A kvalitatív szakaszban a Braun és Clark (2006) által definiált tematikus elemzés módszerét követtem. A szerzők mellett érveltek, hogy a tematikus elemzés módszere a témák meghatározásával lehetővé teszi az adatok jellemző mintázatainak elemzését és leírását (Braun–Clarke 2006:79). Mivel a jelen kutatás egymásra épülő magyarázó dizájnt alkalmaz, és az elemzésben a kvantitatív adatok dominálnak, a kvalitatív adatok elemzése az eredmények gazdagabb és árnyaltabb magyarázatát szolgálja, ezért elméletorientált elemzést használtam. A meghatározott témák az elméleti megközelítésen alapuló kutatási kérdésekhez kapcsolódnak, mint például a minőségi idő különböző típusai, a szülői mediációs stratégiák vagy a közös idő értékelése és a kamaszok képernyőidejével kapcsolatos percepciók. Ugyanakkor, nyitott és reflexív maradtam más fontos, a kutatási kérdésektől független, de az elméleti keretrendszerbe ágyazott témák meghatározására. Összefoglalóan, egy tipikus szemantikus megközelítést alkalmaztam: a témákat szemantikus szinten azonosítottam, amelyek az adatok explicit jelentéséhez kapcsolódnak.

3. AZ ÉRTEKEZÉS TUDOMÁNYOS EREDMÉNYEI

3.1. Intenzív szülőség

- A szülővel töltött idő tekintetében a fókuszált idő bizonyult a legfontosabb tényezőnek, ami a szülőség szubjektív értékelését pozitívan befolyásolja. Ez azt jelenti, hogy amikor a szülő a kamasz gyerekével töltött időt jellemzően nyugodtnak ítéli meg és többnyire tud a gyerekekre koncentrálni, akkor magasabbra értékeli a szülőségét.

Hasonlóképpen, a kvalitatív eredmények azt mutatják, hogy a szülők azt értékelik igazán a közösen töltött időben, ha tudnak osztatlan figyelmet szentelni a gyerekeknek, meg tudnak élni spontán pillanatokot vagy vannak rendszeres családi szokásaik és rutinjaik. A szülői beszámolók alapján a minőségi időnek ezt a fajtáját a *mindennapi ritusok* és *minőségi pillanatok*-ként azonosítottam. Ez az időtöltés többnyire a hétköznapok mindennapi gyakorlataihoz kötődik, és lehetővé teszi a családtagok számára, hogy kapcsolódjanak egymáshoz és megélik a közös, meghitt pillanatokot. A hétköznapok spontán pillanatait nagyon magasra értékelték az interjúalanyok, amelyek intenzív kötődést tesznek lehetővé a szülők és a gyerekek között.

- A minőségi idő másik aspektusa – tartalmas időtöltés – azonban negatívan befolyásolja a szülőség szubjektív értékelését, korábbi várakozásainkkal szemben. A *survey* adatok azt mutatják, hogy azok a szülők, akik túl gyakran játszanak közösen, sport- vagy kulturális tevékenységekben vesznek részt tinédzser gyerekekkel, rosszabbul értékelik szülői minőségüket azokhoz a szülőkhöz képest, akik kevesebb alkalommal vesznek részt ezekben a tevékenységekben. A kvalitatív interjúkban ez a tartalmas időtöltés tipikusan a hétfélig szervezett programokhoz kapcsolódik. A kvalitatív adatok azt mutatják, hogy ezeknek a tevékenységeknek az elsődleges célja a fókuszált időhöz hasonlóan az együttlét érzésének és a kapcsolódásnak a megteremtése. Ugyanakkor, ezek a programok hivatottak kompenzálni a hétköznapok időhiányát és elősegíteni a gyerekek fejlődését is. A kvantitatív eredmények negatív összefüggése egyrészt rávilágít arra, hogy a kamaszokkal, életkori sajátosságaik miatt konfliktusos lehet ezeknek a programoknak és tevékenységeknek a megszervezése. Másrészt, az eredmények magyarázhatóak úgy is, hogy a hasznos időtöltés társadalmi nyomása további terheket ró az amúgy is hajszolt szülőkre.
- A tinédzserek technológiahasználatának szülői mediációjával kapcsolatban az adatok azt mutatták, hogy az aktív mediációt alkalmazó szülők magasabbra értékeli a szubjektív szülői minőségüket. Ezzel szemben, a korlátozó mediáció feltételezett pozitív hatása kevésbé igazolható az eredmények alapján – főként a magasabb státusúak körében volt pozitív az összefüggés. Ugyanakkor a kvalitatív eredmények azt mutatják, hogy a korlátozás a legdominánsabb stratégia a szülők körében, mivel a szülők általános percepcióját a technológiahasználattal kapcsolatban elsősorban a kockázatokkal kapcsolatos tudatosság jellemzi, a korlátozás pedig nagyon hatékonyan bizonyul a képernyőidő csökkentésében. Fontos kiemelni, hogy a korlátozás stratégiája ellentmond a mai szülői ideálnak, mivel nem teszi lehetővé az önszabályozás kialakulását és a közös tárgyalásokat, veszélyeztetve a gyerek ágenspozícióját. Ugyanakkor a médiahasználat korlátozása erőforrás-igényes szülői gyakorlatnak bizonyult.

Továbbá az aktív mediálás olyan mintázatait azonosítottam, melyek az intenzív szülőség jellemzőire reflektálnak – mint a szakértői iránymutatás vagy az állandó tárgyalások a képernyőhasználatról és annak szabályairól. Fontos eredmény az is, hogy szemben saját gyakorlataikkal (korlátozás) az aktív mediálást tartották a szülők ideális stratégiának.

Összefoglalóan, a fókuszált idő biztosítása a gyerek számára és a technológiahasználat aktív mediációjának alkalmazása bizonyultak a legfontosabb és leginkább elismert tényezőknél a kamaszok szüleinek körében Magyarországon. A tartalmas időtöltés (közös – jellemzően hétfégi – programok) kontraproduktív lehet a szülőség szubjektív minőségének megítélésében, mivel ezek a programok hátráltatják a kamaszok növekvő függetlenségi törekvéseit, és további terheket jelentenek a szülőknek. Végül, a médiahasználat korlátozósa jellemző szülői gyakorlat, ugyanakkor ez a fajta kontroll ellentmond a modern szülőség értékeinek, ami megmagyarázhatja azt a kvantitatív eredményt, miszerint nincsen szignifikáns kapcsolat a korlátozás és a szülőség szubjektív értékelése között.

3.2. Nemi és társadalmi-gazdasági különbségek

- Az anyák és az apák perspektíváját összehasonlítva megállapítható, hogy a fókuszált idő jelentősebb háttal bír az apák szülőségének megítélésére, amíg az anyák esetében inkább a médiahasználat aktív mediálása és a hétfégi közös időtöltés nagyobb mennyisége mutattak szignifikáns pozitív kapcsolatot a függő változóval. Ugyanakkor az apák körében kizárólag a fókuszált időnek volt szignifikáns hatása, míg az anyák szubjektív önértékelését a közös idő más aspektusai is befolyásolták. Azok az anyák értékelték pozitívabban a szülőségüket, akik fókuszált és nyugodt időt tudtak eltölteni a gyerekeikkel, több időt tudtak a közös tevékenységekre szánni hétfégén, és aktív mediációs stratégiát követtek a gyerek képernyőhasználatának szabályozásának érdekében. Ugyanakkor, a hétköznap eltöltött több idő és a tartalmas időtöltés az anyák esetében negatív kapcsolatot mutatott a szülőség szubjektív minőségével.

A kvalitatív eredmények is azt mutatták, hogy az anyáknak nagyobb teher a mindennapi élet megszervezése, sokkal gyakrabban panaszkodnak időnyomásról, időhiányról a gyerekekkel töltött idő kapcsán, ami akadályozza a közös minőségi idő eltöltését. Ezzel szemben az apák a közös tevékenységeket, a tartalmas programokat emelték ki a gyerekekkel eltöltött idővel kapcsolatos narratívákban.

Hasonlóképpen, a technológiahasználattal kapcsolatos szabályok betartása is inkább anyai feladat, de lényegesebb különbségek jelentek meg a gyerekek neme szerint is. A gyerekek neme nagymértékben befolyásolta a médiahasználati szokásaikat, a szülők stratégiái pedig ezekhez a szokásokhoz igazodnak. A fiúk körében jellemzőbb a videójáték, amit a szülők hatékonyabban tudnak kontrollálni, mivel többnyire helyhez kötött. Ugyanakkor az okoseszközök használata – beleértve a gyerekek saját mobiltelefonját és a közösségi média használatát, ami a lányok körében gyakoribb – sokkal nagyobb kihívást jelentenek a szülőknek.

- A szülőség szubjektív minőségének meghatározása tekintetében a szülői mediáció és a hétfégi közös idő mennyiségének szerepe tér el szignifikánsan a magasabb és az alacsonyabb státusú szülők között. A magasabb státusúak akkor értékelték magasabbra szülői minőségüket, ha főként aktív mediációt alkalmaznak vagy korlátozzák a gyerek képernyőhasználatát, míg ezek a gyakorlatok nem befolyásolták az alacsonyabb státusú szülők önértékelését. Továbbá, az idő mennyiségének tekintetében ellentmondásos hatást mutattak az eredmények: azok az alacsony státusú szülők, akik több időt töltöttek a gyerekükkel, magasabbra értékelték a szülői minőségüket, míg a magas státusúak esetében a több idő alacsonyabb értékeléssel járt együtt. Ugyanakkor a minőségi idő két aspektusát vizsgálva – fókuszált és tartalmas idő – megállapítható, hogy ezek hasonlóképpen és hasonló mértékben függenek össze a szülőség szubjektív értékelésével a két eltérő foglalkozási csoportban. Amíg a fókuszált idő pozitív összefüggést mutat a szülőség értékelésével, addig a túl sok tartalmas időtöltés – főként az alacsony státusúak körében – negatív kapcsolatot mutat.

A kvalitatív eredmények erősítik ezeket a következtetéseket: a mintában szereplő alacsony státusú családok körében kevéssé gyakoriak a családi hagyományok és más rutinok, mint a közös étkezés vagy egyéb hétköznapi rutinok, amik az összetartozás érzését erősíthetik.

Az alacsonyabb státusúak hajszoltabbak és kevesebb erőforrással rendelkeznek a hétvégi programok vagy családi nyaralások megszervezéséhez. Ugyanakkor ők szintén fontosnak tartják a minőségi idő eltöltését a gyerekeikkel. Mégis a szülői idővel kapcsolatos attitűdökben van eltérés a különböző státusú szülők között: a magasabb státusúak a hétköznapi rutintevékenységeket (pl. bevásárlás, főzés) is egyfajta lehetőségnek tartják arra, hogy minőségi időt töltsenek a gyerekeikkel. Ezek a tevékenységek az alacsonyabb státusú szülők körében további háztartási feladatként értelmeződnek.

A képernyőhasználat mediálását illetően a magasabb státusú szülők tudatosabban és következetesebben alkalmazzák a stratégiákat: az aktív mediáció és az eszközhasználat hatásainak közös megtárgyalása jellemzőbb volt a körükben. Mégis a magas státusúak sokkal kritikusabbak a saját szerepvállalásuk – főleg a korlátozás – tekintetében, mivel az nehezen egyeztethető össze a modern szülőség elvárásaival. Az alacsony státusúak körében azonban gyakoribb a passzivitás a technológiahasználat szabályozásának kérdésében. Voltak a mintában olyan szülők is, akiknek nincsen elegendő tudása vagy éppen erőforrása és energiája a szabályok betartatásához, a keretek állandó újratárgyalásához. Jellemzően az alacsonyabb státusúak szenvednek hiányt ezekből az erőforrásokból.

- Végül, a kvalitatív adatok arra is rámutattak, hogy a kamaszok képernyőhasználati szokásai befolyással bírnak arra, hogyan és mikor tudnak a családtagok közösen időt tölteni egymással. Azokban a családokban, ahol komoly és tudatos korlátozó intézkedéseket alkalmaznak, a szülők következesen tiszteletben tartják a képernyőzésre szánt időt, és igyekeznek egyensúlyozni a gyerekek családi programokba való bevonása és a meghatározott képernyőidejük között. Ráadásul, a magas státusúak tudatosan használják a közös időtöltést és a családi programok alternatíváját arra a célra, hogy a gyerekek képernyőzéssel töltött idejét csökkentsék.

Összefoglalóan, a szülőség a kamaszok esetében is az anyákat terheli nagyobb mértékben: a fókuszált idő eltöltése és a gyerekek médiahasználatának mediálása elsősorban a nők feladata. Továbbá, a szülők társadalmi-gazdasági státusa, és ezzel összefüggésben a digitális írástudásuk és a technológiához való hozzáállásuk jelentősen meghatározza, hogyan navigálják a gyerekek képernyőhasználatát, továbbá hogy mennyi és milyen minőségű időt töltenek a gyerekeikkel. A disszertáció rávilágít az intenzív szülőség ideáljának relevanciájára a magasan iskolázott, jómódú szülők körében. Az eltérő attitűdök a hétvégi időtöltéssel kapcsolatban a különböző státusú szülők között azt mutatják, hogy az időhiány jobban sújtja az alacsonyabb státusúakat, valamint rávilágít a magas státusúak túlzott szülői elvárásaira.

3.3. A szülők és a gyerekek perspektívájának összehasonlítása

- A szülők és a gyerekek percepcióinak vizsgálatakor a leíró eredmények nagyon hasonló mintázatokat mutattak. A kismértékű eltérés a szülői figyelemben és a közös játék gyakoriságában mutatkozott meg: jellemzően a gyerekek e tekintetben jobbra értékelik a szüleiket, mint a szülők saját magukat.
- A magyarázó modellekben a szülő- és a gyerekperspektívák hatásait hasonlítottam össze, mely szerint a fókuszált idő a kamaszok értékelése szerint szorosabb összefüggést mutat a szülőkkal kapcsolatos értékelésükkel. Ugyanakkor a kamaszok szülőkről alkotott véleményét nem befolyásolja érdemben a közösen töltött idő mennyisége vagy más minőségi aspektusa. A szülők szubjektív értékelését illetően az eredm-

nyek azt mutatták, hogy a fókuszáltság mellett a közös idő mennyiségének is gyenge pozitív hatása volt: amennyiben a szülők több időt tudnak eltölteni a gyerekükkel, akkor magasabbra értékelik a szülői teljesítményüket. A kamaszok percepcióival kapcsolatos eredmények azt a nézetet erősítik, hogy a gyerekek másképp érzékelik a szülőkkel töltött időt és máshogy gondolkodnak arról, mint a szülei.

Összegzésképpen, az intenzív szülőség olyan módon alakítja a szülőkkel töltött közös időt, hogy a magyar szülők és kamasz gyerekeik a spontán és fókuszált időtöltést értékelik igazán magasra, míg a gyerek tehetségének kibontakozása és fejlesztése kevésbé képezi részét a minőségi időről való gondolkodásnak a kamaszok esetében.

A szülői mediáció tekintetében az intenzív szülőség normáját figyelembe véve elmondható, hogy a szülők jellemzően magasfokú kontrollt és tudatos mediációs stratégiákat – aktív mediációt mint elvárt normát – alkalmaznak, és alternatív programokat kínálnak fel annak érdekében, hogy a gyerekek képernyő előtt töltött idejét csökkentsék. Ennek főleg az a célja, hogy az esetleges online kockázatoktól megóvják a gyerekeket, támogassák a fejlődésüket úgy, hogy közben segítsék az autonómiájuk és függetlenségük erősödését. A magas státusú szülőknek több és kevésbé zaklatott idő áll rendelkezésükre, és jellemzően az aktív mediálást és a korlátozást alkalmazzák. Ezek az eredmények pedig rámutatnak arra, hogy a vizsgált szülői gyakorlatok erőforrás-igényesek, és a szülői ideál elvárásainak való megfeleléshez szükséges kompetenciák és erőforrások egyenlőtlenül oszlanak meg a különböző társadalmi-gazdasági státusú szülők között. Az eredmények azt mutatják, hogy főként a nők feladata a fent vizsgált szülői gyakorlatok alkalmazása – megállapítható tehát, hogy az intenzív szülőség magas standardjai elsősorban az anyákra vonatkoznak. A kamaszok szülőikétől eltérő perspektívája is azt a feltételezést erősíti, hogy a szülők gyakorlatait nagymértékben alakítják a társadalmi elvárások.

Jelen vizsgálat három módon járul hozzá az intenzív szülőség bővülő nemzetközi irodalmához (Faircloth et al. 2013, Ennis 2014, Gauthier et al. 2021).

Elsőként, a kutatás megközelítése és a célcsoport kiválasztása bővíti az intenzív szülőséggel kapcsolatos diskurzust. Másrésztől, a kevert módszertan alkalmazása komplex módon tárja fel a szülői gyakorlatokat Magyarországon, és segíti az intenzív szülői modell mélyebb megértését a kelet-európai kontextusban. Másrésztől, a szülőség két területének – a szülőkkel töltött idő és a technológiahasználattal mediálása – összekapcsolása egy elméleti keretrendszerbe szintén az intenzív szülőség gyakorlatainak körét tágítja. Az eredmények rámutatnak arra, hogy a korunk szülői ideáljának való megfelelés – például: széles körben támogatott nézet a tartalmas programok fontosságáról – további terheket ró a szülőkre, főként az anyákra és a kékgallérosokra. Ezenfelül, a disszertáció rávilágít arra is, hogy a médiahasználattal szülői mediálása egy új területe a szülői gyakorlatoknak, különösképpen az aktív mediáció és a fiatalabb gyerekek képernyőhasználatának korlátozása tartozik a mai szülőség elvárt normái közé.

Másodszor, a kamaszok vizsgálata még mindig hiányzik a mai szülői modelleket elemző empirikus irodalomból (Waldfogel 2016, Milkie et al. 2015), így a disszertáció bővíti a tinédzserekkel kapcsolatos tapasztalatok elemzését ezen a téren, és hozzájárul annak árnyaltabb megértéséhez, miért alacsonyabb a szülők önbecsülése és boldogsága, amikor tinédzsereket nevelnek. Továbbá, az eredmények rámutatnak a kamaszokkal eltöltött minőségi idő fontos aspektusaira, nevezetesen, hogy a tinédzserek kifejezetten magasra értékelik, ha a szülők osztatlan figyelmet tudnak rájuk fordítani, és jellemzően nyugodt a szülőkkel közösen eltöltött idő.

Végül, a dolgozat segíti a minőségi idő koncepciójának megértését, és felfedi, hogy annak eltérő aspektusai hogyan lehetnek előnyösek a szülőség szubjektív értékelése szempontjából. Az eredmények azt mutatják, hogy a fókusz és figyelem aspektusa és az egyéni percepciók jobban megragadják a minőségi időt, mint az egyes tevékenységekkel töltött idő vizsgálata. Továbbá, rávilágítanak a szülők hajszoltságának és időnyomásának jelentőségére a gyerekekkel töltött idő és észlelt időhiány tekintetében. Következésképpen, a fókusz és a figyelem aspektusának a bevonása a gyerekekkel töltött idő vizsgálataiba fontos jelentőséggel bír.

HIVATKOZÁSOK

- Barbovschi, M. – Macháčková, H. – Ólafsson, K. (2015) Underage Use of Social Network Sites: It's About Friends. *Cyberpsychology, Behavior, and Social Networking*, 18(6), 328–332. <https://doi.org/10.1089/cyber.2014.0553>.
- Bartus T. (2005) Estimation of Marginal Effects using Margeff. *The Stata Journal: Promoting communications on statistics and Stata*, 5(3), 309–329. <https://doi.org/10.1177/1536867X0500500303>.
- Bianchi, S. M. (2011) Changing Families, Changing Workplaces. *The Future of Children*, 21(2), 15–36. <https://doi.org/10.1353/foc.2011.0013>.
- Bianchi, S. M. – Milkie, M. A. – Robinson, J. P. (2006) *Changing Rhythms of American Family Life*. New York: Russell Sage Foundation.
- Bianchi, S. M. – Robinson, J. (1997) What Did You Do Today? Children's Use of Time, Family Composition, and the Acquisition of Social Capital. *Journal of Marriage and the Family*, 59(2), 332. <https://doi.org/10.2307/353474>.
- Braun, V. – Clarke, V. (2006) Using Thematic Analysis in Psychology. *Qualitative Research in Psychology*, 3(2), 77–101. <https://doi.org/10.1191/1478088706qp063oa>.
- Camerini, A.-L. – Schulz, P. J. – Jeannet, A.-M. (2018) The Social Inequalities of Internet Access, Its Use, and The Impact on Children's Academic Performance: Evidence from a Longitudinal Study in Switzerland. *New Media & Society*, 20(7), 2489–2508, <https://doi.org/10.1177/1461444817725918>.
- Christensen, P. H. (2002) Why More Quality Time Is Not on The Top of Children's Lists: The Qualities of Time for Children. *Children & Society*, 16(2), 77–88, <https://doi.org/10.1002/chi.709>.
- Clark, L. S. (2011) Parental Mediation Theory for the Digital Age. *Communication Theory*, 21(4), 323–343. <https://doi.org/10.1111/j.1468-2885.2011.01391.x>.
- Craig, L., Powell, A. – Smyth, C. (2014) Towards Intensive Parenting? Changes in The Composition and Determinants of Mothers' and Fathers' Time With Children 1992-2006. *The British Journal of Sociology*, 65(3), 555–579. <https://doi.org/10.1111/1468-4446.12035>.
- Creswell, J. W. – Plano Clark, V. L. (2007) *Designing and Conducting Mixed Methods Research*. Thousand Oaks, California: SAGE Publications.
- de Almeida, A. N. – Alves, N. de A. – Delicado, A. – Carvalho, T. (2012) Children and Digital Diversity: From 'Unguided Rookies' to 'Self-Reliant Cybernauts.' *Childhood*, 19(2), pp. 219–234, <https://doi.org/10.1177/0907568211410897>.
- Dermott, E. – Pomati, M. (2016) 'Good' Parenting Practices: How Important are Poverty, Education and Time Pressure? *Sociology*, 50(1), 125–142, <https://doi.org/10.1177/0038038514560260>.
- Ennis, L. R. (szerk.) (2014) *Intensive Mothering: The Cultural Contradictions of Modern Motherhood*. Toronto: Demeter Press.
- Faircloth, C. (2014) Intensive Parenting and the Expansion of Parenting. In: *Parenting Culture Studies*. London: Palgrave Macmillan UK, 25–50.
- Faircloth, C. – Hoffman, D. M. – Layne, L. L. (2013) Introduction. In *Parenting in Global Perspective: Negotiating Ideologies of Kinship, Self and Politics*. London – New York: Routledge, 1–19.
- Fomby, P. – Musick, K. (2018) Mothers' Time, the Parenting Package, and Links to Healthy Child Development. *Journal of Marriage and Family*, 80(1), 166–181, <https://doi.org/10.1111/jomf.12432>.
- Furedi, F. (2001) *Paranoid Parenting: Abandon your Anxieties and Be a Good Parent*. London: Allen Lane.
- Galinsky, E. (1999) *Ask the Children: What America's Children Really Think about Working Parents*. 1st ed. New York: William Morrow.
- Gardner, H. – Davis, K. (2013) *The App Generation: How Today's Youth Navigate Identity, Intimacy, and Imagination in a Digital World*. New Haven: Yale University Press.
- Gauthier, A. H. – Bryson, C. – Fadel, L. – Haux, T. – Koops, J. – Mynarska, M. (2021) Exploring the Concept of Intensive Parenting in a Three-Country Study. *Demographic Research*, 44, 333–348, <http://dx.doi.org/10.4054/demres.2021.44.13>.
- Gracia, P. – García-Román, J. (2018) Child and Adolescent Developmental Activities and Time Use in Spain: The Gendered Role of Parents' Work Schedules and Education Levels. *European Sociological Review*, 34(5), 518–538, <https://doi.org/10.1093/esr/jcy029>.
- Harcza I. (2014) *Családi kohézió: a szülők és a gyermekek társas együttléte a mindennapok világában: a gyermekes családokban élők időfelhasználása*. Budapest: KSH.

- Hays, S. (1996) *The Cultural Contradictions of Motherhood*. New Haven, Conn.: Yale University Press.
- Hesse-Biber, S. N. (2010) *Mixed Methods Research: Merging Theory With Practice*. New York: Guilford Press.
- Hsin, A. – Felfe, C. (2014) When Does Time Matter? Maternal Employment, Children’s Time With Parents, and Child Development. *Demography*, 51(5), 1867–1894, <https://doi.org/10.1007/s13524-014-0334-5>.
- Ishizuka, P. (2019) Social Class, Gender, and Contemporary Parenting Standards in the United States: Evidence from a National Survey Experiment. *Social Forces*, 98(1), pp. 31–58, <https://doi.org/10.1093/sf/soy107>.
- Kremer-Sadlik, T. – Paugh, A. L. (2007) Everyday Moments: Finding ‘Quality Time’ in American Working Families. *Time & Society*, 16(2–3), 287–308, <https://doi.org/10.1177/0961463X07080276>.
- Kutrovázt, K. (2017) Conducting Qualitative Interviews With Children – Methodological and Ethical Challenges. *Corvinus Journal of Sociology and Social Policy*, 8(2), 65–88, <https://doi.org/10.14267/cjssp.2017.02.04>.
- Kutrovázt K. – Balogh T. – Wittinger B. – Király G. (2018) A technológiával kapcsolatos szülői mediáció. Szisztematikus empirikus áttekintés a 2007 és 2017-es évek között megjelent tanulmányok alapján. *Socio.hu – Társadalomtudományi Szemle*, (4), 47–69, <https://doi.org/10.18030/socio.hu.2018.4.47>.
- Lareau, A. (2003) *Unequal Childhoods: Class, Race, and Family Life*. Berkeley: University of California Press.
- Livingstone, S. – Haddon, L. – Görzing, A. – Ólafsson, K. (2011) *Risks and Safety on the Internet: The Perspective of European Children*. London: EU Kids Online.
- Luthar, S. S. – Ciciolla, L. (2016) What It Feels Like To Be a Mother: Variations by Children’s Developmental Stages. *Developmental Psychology*, 52(1), 143–154, <https://psycnet.apa.org/doi/10.1037/dev0000062>.
- McKee, L. – Mauthner, N. – Galilee, J. (2003) Children’s Perspectives on Middle-Class Work-Family Arrangements. In Jensen, A.-M. – McKee, L. (szerk.) *Children and the changing family: between transformation and negotiation*. London – New York: RoutledgeFalmer, 27–45.
- Meier, A. – Musick, K. – Fischer, J. – Flood, S. (2018) Mothers’ and Fathers’ Well-Being in Parenting Across the Arch of Child Development. *Journal of Marriage and Family*, 80(4), 992–1004, <https://doi.org/10.1111/jomf.12491>.
- Milkie, M. A. – Kendig, S. M. – Nomaguchi, K. M. – Denny, K. E. (2010) Time With Children, Children’s Well-Being, and Work-Family Balance Among Employed Parents. *Journal of Marriage and Family*, 72(5), 1329–1343, <https://doi.org/10.1111/j.1741-3737.2010.00768.x>.
- Milkie, M. A. – Mattingly, M. J. – Nomaguchi, K. M. – Bianchi, S. M. – Robinson, J. P. (2004) The Time Squeeze: Parental Statuses and Feelings About Time With Children. *Journal of Marriage and Family*, 66(3), 739–761, <https://doi.org/10.1111/j.0022-2445.2004.00050.x>.
- Milkie, M. A. – Nomaguchi, K. M. – Denny, K. E. (2015) Does the Amount of Time Mothers Spend With Children or Adolescents Matter? *Journal of Marriage and Family*, 77(2), pp. 355–372, <https://doi.org/10.1111/jomf.12170>.
- Milkie, M. A. – Nomaguchi, K. – Schieman, S. (2019) Time Deficits with Children: The Link to Parents’ Mental and Physical Health. *Society and Mental Health*, 9(3), 277–295, <https://doi.org/10.1177/2156869318767488>.
- Naab, T. (2018) From Media Trusteeship to Parental Mediation, The Parental Development of Parental Mediation. In Mascheroni, G. – Ponte, C. – Jorge, A. (szerk.) *Digital parenting: the challenges for families in the digital age*. Göteborg: Nordicom University of Gothenburg, 93–102.
- Nelson, M. K. (2010) *Parenting out of Control: Anxious Parents in Uncertain Times*. New York: New York University Press.
- Näsman, E. (2003) Employed or Unemployed Parents. A Child Perspective. In Jensen, A.-M. – McKee, L. (szerk.) *Children and The Changing Family: Between Transformation and Negotiation*. London – New York: Routledge Falmer, 46–60.
- Nomaguchi, K. M. – Milkie, M. A. – Bianchi, S. M. (2005) Time Strains and Psychological Well-Being: Do Dual-Earner Mothers and Fathers Differ? *Journal of Family Issues*, 26(6), 756–792, <https://doi.org/10.1177/0192513X05277524>.
- Nomaguchi, K. – Milkie, M. A. (2020) Parenthood and Well-Being: A Decade in Review. *Journal of Marriage and Family*, 82(1), 198–223, <https://doi.org/10.1111/jomf.12646>.
- Pew Research Center (2018) Teens, Social Media & Technology. <https://www.pewresearch.org/internet/2018/05/31/teens-social-media-technology-2018/> [Last accessed: 08-08-2020]
- Pollmann-Schult, M. (2014) Parenthood and Life Satisfaction: Why Don’t Children Make People Happy? Parenthood and Life Satisfaction. *Journal of Marriage and Family*, 76(2), 319–336, <https://doi.org/10.1111/jomf.12095>.

- Putnam, R. D. (1995) Tuning In, Tuning Out: The Strange Disappearance of Social Capital in America. *PS: Political Science and Politics*, 28(4), 664–683, <https://doi.org/10.2307/420517>.
- Rizzo, K. M. – Schiffrin, H. H. – Liss, M. (2013) Insight into the Parenthood Paradox: Mental Health Outcomes of Intensive Mothering. *Journal of Child and Family Studies*, 22(5), 614–620, <https://doi.org/10.1007/s10826-012-9615-z>.
- Roxburgh, S. (2006) “I Wish We Had More Time to Spend Together...”: The Distribution and Predictors of Perceived Family Time Pressures Among Married Men and Women in the Paid Labor Force. *Journal of Family Issues*, 27(4), 529–553, <https://doi.org/10.1177/0192513X05284008>.
- Ruppanner, L. – Perales, F. – Baxter, J. (2019) Harried and Unhealthy? Parenthood, Time Pressure, and Mental Health. *Journal of Marriage and Family*, 81(2), 308–326, <https://doi.org/10.1111/jomf.12531>.
- Snyder, K. A. (2007) A Vocabulary of Motives: Understanding How Parents Define Quality Time. *Journal of Marriage and Family*, 69(2), 320–340, <https://doi.org/10.1111/j.1741-3737.2007.00368.x>.
- Steinfeld, N. (2021) Parental Mediation of Adolescent Internet Use: Combining Strategies to Promote Awareness, Autonomy and Self-Regulation in Preparing Youth For Life on The Web. *Education and Information Technologies*, 26(2), 1897–1920. <https://doi.org/10.1007/s10639-020-10342-w>.
- StGeorge, J. M. – Fletcher, R. J. (2012) Time for Work, Commuting, and Parenting? Commuting Parents’ Involvement With Their Children. *Community, Work & Family*, 15(3), 273–291. <https://doi.org/10.1080/13668803.2012.662802>.
- Symons, K. – Ponnet, K. – Emmerly, K. – Walrave, M. – Heirman, W. (2017) A Factorial Validation of Parental Mediation Strategies with Regard to Internet Use. *Psychologica Belgica*, 57(2), 93–111. <https://doi.org/10.5334/pb.372>.
- Waldfoegel, J. (2016) How Important Is Parental Time? It Depends: Comment on Milkie, Nomaguchi, and Denny (2015): Comment on Milkie et al. (2015): *Journal of Marriage and Family*, 78(1), 266–269. <https://doi.org/10.1111/jomf.12259>.